

ὑπάλληλος ἐρωτᾷ τὴν Δραα πρὸν ἡ μεταβῆ τὸ πρῶτον τῷ Προέδρῳ ν' ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά της :

— Πῶς διηλθε τὴν χθὲς ὁ ἀσθενής σας ;

— Πολὺ καλὰ δί' ἄνθρωπον δοτὶς πάσχει ὡς αὐτός.

— Τί φρονεῖ ὁ ἔριος περὶ τῆς καταστάσεως του ;

— Πάντοτε ὑπῆρξεν εἴδημος καὶ πλήρης ἐλπίδος ὥστε ἀθεώρητος τὴν ἀνάρρωσίν του ὡς βεβαίαν. Ἀλλὰ χθὲς ἐφάνη ὀλίγον ἀπελπισία κατὰ πρώτην φοράν.

— Ἀλλὰ ἐννοεῖ δι τὸ πάθημά του βαίνει ἐπὶ τὰ κρίττων ;

— Ναι, τὸ γινώσκει ἀλλ' ἡτο πολὺ ἀνίσυχος καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν χθὲς καὶ εἶχε πλήρη αἰσθησιν τοῦ ἀγώνος τὸν ὅποιον καταβάλλει μεταξὺ ζωῆς καὶ θνάτου .

— "Εχει λοιπὸν συνείδησιν καὶ τῶν ἐνδεχομένων ;

— Πληρέστατα. Εἶχεν ἀποκάλυψι οὐθαλοκληρίαν χθὲς, καὶ εἶπεν εἰς τὴν σύζυγόν του : 'Απορῶ ἀντὶς τοῦ κόπον νὰ καταβάλῃ τις τόσον ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ θνάτου δι' ὀλίγην ἔτι ζωῆν τὴν ὅποιαν δυνατόν ν' ἀπολαύσῃ ἀκόμη. 'Η κ. Γάρρειλδ τῷ εἶπε : μὴ τὰ λέγης αὐτά· βεβαίως ἀξιζεῖ τὸν κόπον.'

— "Εχει ἡ κ. Γάρρειλδ πολλὴν ἐλπίδα ;

— Εἶναι λίαν θαρραλέα. 'Ο πρόεδρος τὴν ἡθελε πλησίον του πολὺ χθὲς, καὶ αὕτη ἔμενε. Προσπαθοῦμεν, μολκταῦτα, νὰ τὴν ἀπαλλάσσωμεν πολλῆς ἐξαντλήσεως τῶν δυνάμεων της διότι ὅταν ὁ πρόεδρος θὰ διατελῇ εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀναρρώσεως θὰ θέλῃ αὐτὴν πάντοτε πλησίον του.

— Νομίζετε δι τὴν πληγὴν οὐλοῦται ;

— Βαίνει λίαν κατ' εὐχήν· ἀλλ' ὁ πρόεδρος δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ διατί δὲν αἰσθάνεται καλλίτερα ὅταν ἡ πληγὴ προβάινει τοσοῦτον καλῶς, ἀλλὰ τοῦτο βεβαίως τὸ ἐπειριμένομεν.

— "Εχει βαρυνθῇ τὴν κλίνην ;

— Φοβερά. Χθὲς ἐφαίνετο ὅλως ἀποκαμῶν καὶ ἀπδιάσας. 'Η μεριστη ἐκείνη ἐλπίς ἦτις ἀντιζυγίζεν τοὺς πόνους του ταχέως ἐκλείπει, καὶ ἀρχίζει ν' ἀποθαρρύνεται. 'Επειτα οἱ μῆς τῆς ράχεως εἰσὶ τοσοῦτον ἐρεθισμένοι καὶ εὐπαθεῖς ὥστε δι' ἄνθρωπον σωματώδην ὡς αὐτὸς θὰ ὑποφέρῃ σφρόδρον πόνον καὶ ἀνίαν.

— 'Επιθυμεῖ νὰ μάθῃ τι λέγουν τὰ ἵκτρικὰ δελτία τὰ δημοσιευμένα ;

— Καίτοι οἱ ἵκτροι τῷ εἶπον μετὰ τὸ συμβούλιον ποία ἡτον ἡ κατάστασίς του, δὲν ἐγίνετο ἰκανοποιηθεῖς καὶ ἐζήτησε νὰ ἴδῃ τὸ δελτίον. 'Ελαδόν τὴν πρωταν καὶ τὴν μεσημβρίαν τὰ δελτία καὶ τὰ ἀνέγνωσα εἰς αὐτόν. Τῷ εἶπον δι τὰ δελτία ἐξητάζοντο μετ' ἀνησυχίας παρὰ τοῦ κοινοῦ, καὶ μοὶ εἶπε : 'Ο λχός θὰ βαρύνεται καὶ δ' ἀνδιάζῃ νὰ τὰ ἀναγνώσκῃ. Τι εναι μία ζωή; Ποίαν σημασίαν δύναται νὰ ἔχῃ.

— Βεβαίως σεῖς δὲν ἐπιθυμεῖτε ν' ἀκούετε τόσου ἀπελπιστικᾶς παρατηρήσεις.

— Βεβαίως δχι· ἀλλὰ ὑποφέρει τόσον, καὶ ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἡ κατάστασίς του βαίνει τόσον ὁμοία, ὥστε ἀποδίδομεν τὴν ἀπελπισίαν του εἰς τὸν λόγον τούτου. 'Ητο τόσον πλήρης θάρρους τὰς πρώτας ἡμέρας

καὶ δὲν εἶχεν ἰδέαν δι τὴν πορεία τῆς Θεαπείας, δι τὸ τόσον ὄχληρά.

— 'Ερρέθη τι εἰς τὸν πρόεδρον περὶ τοῦ δώρου τῆς Νέας Υόρκης εἰς τὴν σύζυγόν του;

— "Οχι, οὐδὲν τοιοῦτον ἐρρέθη πρὸς αὐτόν. 'Ως πρὸς τὴν κ. Γάρρειλδ, αὕτη συνεκινήθη λίαν ἐπὶ τῇ ἀπροσδοκήτῳ ταύτῃ ἐκφράστει τοσαύτης εὐμενείας.

— "Εχει γνῶσιν ὁ πρόεδρος τῆς ἀνησυχίας τὴν διπλαγείρειν ἡ κατὰ τῆς ζωῆς του ἀπόπειρα;

— Ναι, ἔχει ἰδέαν τινα. Μὲ ἐρώτησε τὴν παρελθοῦσαν ἑδομάδα τί ἔλεγεν ὁ λαός περὶ τούτου, καὶ τῷ εἶπον δι τὴν ἀθεώρου δικαίωμά του νὰ γινώσκῃ περὶ τῆς γενικῆς ἀγανακτήσεως ἐξ ἡς κατελήφθησαν πᾶσαι αἱ τάξεις τοῦ λαοῦ, καὶ δι τοῦ εἶχε τὴν συμπάθειαν διλοκήρου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Τῷ εἶπον δι της μηνύματα ἐξ ὅλων τῶν μερῶν καὶ ἐκ διακεκριμένων προσωπῶν ὅλου τοῦ κόσμου ἀδιακόπως ἀφικοῦνται ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς ἀφήσωμεν νὰ τὰ ἴδητε. 'Απόντησεν : Δὲν θέλω οὔτε ἔγω· ἀλλὰ γομίζεις δι τὴν ἀγκυράκτησις εἶναι μεγαλειτέρα ἡ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Δίγκολην.—'Εγώ εἶπον δι τὴν γνώμη μου ἡτο δι τοῦ μεγαλειτέρα, δι τοῦ τότε τὸ τέλος ταχέως ἥλθεν, ἐνῷ νῦν πάντες ἥσον ἐν ἀγωνίᾳ, ἐκκρεμότητι καὶ φόβῳ. 'Αλλ' ἔξποκολούθησα : δὲν ἐνθυμεῖσθε τὰς λέξεις σας τότε, «Ο Θεός βασιλεύει» ή. Λοιπὸν καὶ τώρα ἔχουσιν ἐφαρμογὴν «Ο Θεός βασιλεύει καὶ δι πρόεδρος ζῆ». 'Αλλὰ τῷ ἀπέτρεψη τὴν διμίλικην καὶ δὲν ἐπροχώρησε περισσότερον. 'Επίσης τῷ εἶπον περὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ ὅποιον διλοκήρος δι θρησκευτικὸς κόσμος ἐδείξει διὰ τακτικῶν καὶ ἰδιαιτέρων λειτουργιῶν γενομένων ὑπὲρ αὐτοῦ—δι τοῦ καθολικοῦ, διαμαρτυρόμενοι καὶ Ιουδαϊοὶ συνήρχοντο πρὸς προσευχὴν δι τὸ συμβάν ἀπεδείχθη λίαν πρόσφορον πρὸς σύναψιν ἀρμονικὴν συγκρουομένων στοιχείων κατὰ πολλοὺς τρόπους.

— Πῶς τὸν ἀλλάσσετε τὸ στρώμα;

— "Εξ ἡμῶν, τρεῖς ἐξ ἑκάστου μέρους, τὸν σηκόνωμεν ἐπὶ διπλῆς δυνατῆς συνδόνης. Τὸ στρώμα σύρεται ἀποκάτω καὶ ἔτερον τίθεται.

— 'Ερρέθη δι τὴν ἀναγινώσκονται εἰς τὸν πρόεδρον τὰ ἡμερήσια φύλλα τακτικῶς.

— Καταρχάς ἡ κ. Γάρρειλδ ἐπραττε τοῦτο ἀλλ' ἔπειτα ἐπαύσαμε τὴν ἀνάγνωσιν.

ΤΟ ΣΦΑΞ

Τὸ Σφάξ, ὅπερ κατελήφθη ἐπ' ἐσχάτων δριστικῶς ὑπὸ τῶν Γάλλων, εἶναι μία τῶν σπουδαιοτέρων πόλεων τῆς Τυνησίας. Ἐν πρώτοις κεῖται ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Γκαζές καὶ εἰς 225 χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς Τύνιδος ἀπόστασιν σύγκειται ἐκ δύο πόλεων. Ἡτο τῆς ἀνωπόλεως, ἡτο κατοικεῖται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ μουσουλμάνων, καὶ τῆς κάτω πόλεως ἐν ἡ εἰσὶν ἐγκατεστημένοι οἱ Εὐρωπαῖοι. 'Εχει ἀρχόπολιν ἔξωπλισμένην δι ἀρχαιοτάτων τηλεσόλων. Πύργος ὑψηλὸς δεσπόζει τῆς πόλεως· ἀνερχόμενος δέ τις εἰς αὐτὸν ἔχει ἐγώπιον.

του λαμπρὸν Θέαμα, τὴν εύρειαν ζώνην, τοὺς τὴν πόλιν περικυκλοῦντας κήπους καὶ τὸν κόλπον τοῦ Γκαθέες μέχρι τῶν νήσων τοῦ Κεφαλείας. Ἡ μουσουλμανικὴ συνοικία ἀριθμεῖ πέντε τεμένη, καὶ τρεῖς μεδρέσεδες· διὰ τινος δὲ κατωρερείς κατέρχεται· τις ἐξ αὐτῆς εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν συνοικίαν, ἡτὶς ἀποκτῆσεν καθολικὸν νάθον καὶ μίαν συναγωγὴν. Ἡ εὐρωπαϊκὴ πόλις περιφρουρεῖται ὑπὸ δύο τηλεβολοστοιχιῶν, ὡν ἡ σπουδαιοτέρα καλεῖται «τηλεβολοστοιχία τοῦ ὑγειονομίου». Τὸ Σφᾶξ στερεῖται πηγῶν ὑδάτων, οἱ δὲ κάτοικοι αὐτοῦ πορίζονται τὸ ὑδάρι ἐκ τῶν στερνῶν διεῖχοντες· δὲ κατάρυτοι δημητριακῶν καὶ καρποφύρων δένδρων. Ἐν τοῖς κήποις δὲ τούτοις ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἔλαιων καὶ τῶν πορτοκαλεῶν διέρχονται οἱ κάτοικοι τὴν ἐποχὴν τῶν κυνικῶν καυμάτων. Καλλιεργοῦσι δὲ ἐν ἀρθροίᾳ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ συκιόνας, καλουμένους «σφύρες». Διατείνονται μάλιστα διεῖχοντες τὸν κύριον τοῦ θεάματος διάδρομον· οὗτοι δὲ τοῖς οἰκίαις αὐτῶν. Οἱ κήποι τῆς πόλεως ἀποτελοῦνται περὶ τῶν συνιστάμενον εἰς σειρὰν δρυφράκτων ἀποκεχωρισμένων ἀλλήλων· εἰσὶ δὲ κατάρυτοι δημητριακῶν καὶ καρποφύρων δένδρων. Ἐν τοῖς κήποις δὲ τούτοις ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἔλαιων ἔλαιων καὶ τῶν πορτοκαλεῶν διέρχονται οἱ κάτοικοι τὴν ἐποχὴν τῶν κυνικῶν καυμάτων. Καλλιεργοῦσι δὲ ἐν ἀρθροίᾳ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ συκιόνας, καλουμένους «σφύρες». Διατείνονται μάλιστα διεῖχοντες τὸν κύριον τοῦ θεάματος διάδρομον· οὗτοι δὲ τοῖς οἰκίαις αὐτῶν.

ΚΥΝΕΣ «ΠΕΠΑΙΔΕΥΜΕΝΟΙ»

Περίεργος περιγραφὴ δίδεται ἐν τινὶ ἀρτίως ἐκδοθέντι συγγράμματι ἐπιγραφομένῳ «οἱ κύνες καὶ τὰ κατ' αὐτοὺς», περὶ πεπαιδευμένου κυνός, διστὶς προσθετεῖς ἀριθμούς, ἐσυλλαβίζει συντόμους λέξεις, καὶ εὑρίσκει τὸ πρῶτον γράμμα πόλεως ὄνομαζομένης παρὰ τίνος ἐκ τῆς διηγήσεως. Ὁ διηγούμενος τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνεύρῃ τὰ σημεῖα δι' ὧν ὁ κύων. Ήδὲ ἀδηγεῖτο εἰς τοῦτο καὶ λέγει: Ἐναμφιβόλως εἶναι παιδιὰ ἄλλα λίκιν ἐπιτηδείων γινομένη καὶ δεικνύοντα πόσον οἱ κύνες εἰσὶ δεκτικοὶ μαθήσεως, πλειότερον ἢ δύον ἡμεῖς φανταζόμεθα· διότι ὑπῆρχε κύων διστὶς ἑτέλει παιγνίδια τοσοῦτον τεχνικῶς ὥστε οὐδεὶς ἐκ τεσσάρων ἢ πέντε προτώπων, οἵτινες πλέον προσεκτικῶς τὸν ἐπεσκόπουν, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνεύρωσι πόσον ἔθοηθεῖτο ὑπὸ τῆς κυρίας του.

Οἱ οὕτω καλούμενοι δεδιδαχμένοι κύνες ἀδιακόπως ἐπεδείκνυντο εἰς ἔξοχικὰς πανηγύρεις καὶ ὅμοιας συναθροίσεις. Ὁ διασημότερος ἴσως ἡτον ὁ κύων *Munnio* ἐκτεθεὶς ἐν Παρισίοις τὸ 1818. Ὁ κύων οὗτος ἀπήντα εἰς ἐρωτήσεις ἀπευθυνομένας Ὀλλαγδιστὶ, Αγγλιστὶ, Ἰταλιστὶ, Γαλλιστὶ ἢ Λατινιστὶ. Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ κερδήσῃ αὐτὸν εἰς τὸ δόμικο καὶ ἑξετέλει διάφορα καταπληκτικὰ παιγνίδια πρὸς ἔκπληξιν τοῦ πλήθους τὸ ὄποιον συνωθεῖτο ὅπως τὸν ἵδη. Ἀπαντήσεις εἰς ἐρωτήματα ἐτυλλαβίζοντο κατὰ τὸν συνήθη τρόπον ἐκ τῶν γραμμάτων καὶ ἀριθμῶν τὰ ὄποια ἡσαν ἐκτεθειμένη ἐντὸς ἐνὸς κύκλου, εἰς δὲ τῶν πικρετῶν βεβχιστὶ διτὶ τὸ σημεῖον δι' οὗ ὁ ἐκθέτης διηγήσθη τὴν ἐκλογὴν τοῦ κυνός ἦτο ἐλαφρόν τι τρίξιμον. διὰ τοῦ ὄνυχος τοῦ λιχανοῦ καὶ τοῦ ὄνυχος τοῦ μετατονοῦ δακτύλου—οὐ κύος οὗτος οὐδόλως ὑπὸ τῆς

διηγήσεως ἡκούετο ἀλλὰ τὸν ὄποιον ἀμέσως· οὐκους τὸ ζῶν καὶ ἀνταπεκρίνετο εἰς αὐτόν. Ὁ κύων οὗτος καθίστατο τὸ δρυγανὸν ἐφ' οὐδὲ ἐκθέτης ἐπαιζεῖν, καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία διτὶ ἐν πάσαις ταῖς περιστάσεσι ταύταις σύστηματα τοῦ ποιεῖν σημεῖον ἀπαρατήρητον ὑπὸ τῶν πατεστῶτων, ἐφηριδότεο. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐὰν παραδεχθῇ τις βλέπει, διτὶ μέγας βαθμὸς νοημοσύνης καὶ ἀντιλήψεως ἀπαιτεῖται ἐκ μέρους τοῦ ἐπιτελοῦντος τὸ μέρος τοῦτο κυνός. Εὐχάριστον εἶναι νὰ μάθῃ τις διτὶ τὰ πρώτιστα ἀποτελέσματα ἐκ μέρους τῶν διδασκόντων κύνας ἐπετεύχθησαν δι' ἡπίων μέσων. Ὁ στρ. Φραγκίσκος Head, γράφων περὶ τῆς γυμνάσεως τῶν κυνῶν, λίαν ἐμφατικῶς ἔξαριτει ταύτην, λέγων «έάν οἱ τοὺς κύνας διδασκοῦντες δώσωσι τοῖς μαθηταῖς αὐτῶν σαφῶς νὰ ἔννοησωσι τι χρειάζεται, οὗτοι εὐχαρίστως καὶ ἔκουσίως θελουσιν ἐπιτελέσει πᾶν ὅ, τι ἡ φύσις ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν δύναμιν νὰ πράξωσι καὶ τὸ ἔνστικτον νὰ ἔννοησωσι».

Ἀρτίως ἔξετέθη ἐν Παρισίοις εἰς θέαν τοῦ κοινοῦ τὸ ἔξης θέαμα γεγυμνασμένου κυνός. Ὁ ἐκθέτης ἐστρωσε ἐπὶ τάπητος περὶ τὰς 30 φωτογραφίας ἐν σχήματι ἐπισκεπτηρίου παριστανούσας ἡγεμόνας καὶ διασήμους τῆς Εὐρώπης ἄνδρας. Μῆτα προσεκάλει τινὰ οἰονδήποτε ἐκ τῆς διηγήσεως νὰ ὀνομάσῃ ἐναὶ οἰονδήποτε ἐκ τῶν προσώπων τῶν ἐν ταῖς φωτογραφίαις παρισταμένων. Ὁ οὗτος κληθεὶς ὀνόμασε τὸν Βίσμαρκ. Ὁ ἐκθέτης ἐκάλεσεν ἐναὶ ἐκ τῶν κυνῶν πρὸς αὐτὸν, διστὶς ἐπλησίασε τὸν κύριον του θεάρων αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτὶ.

«Φίλε μου, εἴπε πρὸς αὐτὸν, ἡκουσας τὸ ὄνομα τὸ διποτοῦς ἐκ τῶν προσώπων τῶν ἐν ταῖς φωτογραφίαις παρισταμένων. Ὁ οὗτος κληθεὶς ὀνόμασε τὸν Βίσμαρκ. — Ο κύων κατένευσε τὴν κεφαλήν.—Πρόσεξε λοιπὸν, εἴπεν ὁ κύριος, ἔξετασε μετὰ προσοχῆς δλαχτὶς τὰς εἰκόνας καὶ φέρε μου τὸν Βίσμαρκ.

— Ο κύων ἐπλησίασε τὸν τάπητα, προσεκτικῶς ἡρεύνητες ἐκάστην τῶν 30 φωτογραφιῶν καὶ εἶτα ἐστη ἐνώπιον ἐκείνης ἡτοις παρίστα τὸν μέγαν καγγελάριον. Λαβὼν τὴν φωτογραφίαν εἰς τὸ στόμα, τὴν ἐφερεν εἰς τὸν κύριον του.—Τὸ πείραμα ἐπανελήφθη πλειστάκις, καὶ πάντοτε διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπιτυχοῦς ἀποτελέσματος.

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐπιτυχάνετο, ώς ὁ κύριος τῶν κυνῶν εἶπεν ἀκολούθως εἰς τινὰ τῶν παρεστώτων, διὰ τῆς διαφόρου τονίσεως τῆς φωνῆς ἀναλόγως τῆς αἰτουμένης φωτογραφίας. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὁ κύων ἔγινωσκε πολαν τῶν φωτογραφιῶν νὰ λάβῃ κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ τάπητος τάξιν αὐτῆς πρώτην, δευτέραν, τρίτην καὶ

ΟΥΙΔΙΑΜ ΣΑΙΣΙΝΗΡΟΣ

— Ο διάσημος οὗτος δραματικὸς ποιητὴς, διστὶς θεάρειται ώς ὁ μέγιστος ποιητὴς τῆς τε ἀρχαιότητος καὶ τῶν νεωτέρων χρόνων, ἐγεννήθη τῷ 1564 καὶ ἀπέθανε τῷ 1616. Περὶ τῆς ἐπαιδευσεως τοῦ ποιητοῦ διάγραμμαζομεν, ἐκ τῶν συγγραμμάτων δύως αὐτοῦ